Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

حاجیلره یادگار

مکۀ مکرمه مدینۀ منوره جده قدس شریف شام شریف و صرۀ همایون منظره لری

بلاد مبارکه نڭ مناظر عالیه سیله مزینه ولا بد شو مجموعه حجاج کرامه لازم بك چوق معلوماتی جامعدر

مطبعۀ احمد احسان

قیأت ٦٠ پاره‌در

فريضهٔ حجه دائر بعض معلومات دينيه

اول امرده مكه‌يه‌مى يوقسه مدينه‌يه‌مى كيتمه‌ليدر ؟

علمای اسلاف بو خصوصده اختلاف ايتمشلردر . اكابر تابعين كرامدن وقدمای فقهای ذوی‌الاحترامدن علقمه واسود وعمر بن ميمون حضرتلری ابتدا مدينهٔ منوره‌يه كيتمك جهتنى التزام ايله‌مشلردر . امام ابو حنيفه رحمة‌الله عليه حضرتلری حجاج ايچون احسن اولان مكهٔ معظمه‌يه كيدوب بعدالعرفات مدينهٔ منوره‌يه كيتمك اقتضا ايدر بيورمشلردر . سمرقندی حضرتلری فتاواسنده قول ثانی‌يی قول اوله ترجيح ايدوب فقط قول اولك جوازينه‌ده قائل اولان ائمه پك چوقدر ديبور .

زمانمزده حجاجك مكهٔ مكرمه‌دن مدينهٔ منوره‌يه بين‌العيدين كيتمه‌لری ، اكر بحراً عودت ايده‌جك ايسه‌لر . خيرليدر . يوقسه براً عودت ايله‌يه‌جك ايسه‌لر بعدالعرفاة اوغرامه‌لری دها خيرليدر . اوللری بحراً عزيمت و براً عودت مناسب ايدی . فقط شمدی تيموريولی موجود بولنديغندن مزاحم سفريه‌خيلی تعديل اولنمشدر . بوجهتله موحدين اخلاص قرين ايچون ارض مباركه شمندوفرله كيدوب كلمك اولادر .

حجازه كيتمزدن اول

فريضهٔ حجى ايفايه نيت ايدن ذات مملكتندن مفارقت ايتمزدن موتى خاطرندن چيقارمايوب اخذ واعطاده بولنديغى كيمسه‌لرله واولاد وعياليله واقربا وادواسيله حلاللاشمق وعائله‌سنك احتياجنه كافى بيه‌جك ايچه‌جك وكيه‌جك تدارك ايله‌مك واجبدر .

بوندن صوكره سنت اولان ايكى ركعت نافله نمازينى بعدالادا سلامتله كيدوب كلمه‌سى ايچون باركاه صمدانى‌يه رفع نياز ايله‌يه‌رك خانه‌سندن چيقمه‌ليدر .

دكز طريقى

قطعهٔ مباركهٔ حجازيه‌يه دكز طريقندن كيتمك ايسته‌ين ذوات كرام ايچون اول امرده اسكندريه‌يه چيقمق مناسبدر . چونكه اسكندريه‌يه چيقمايوبده طوغريدن طوغری‌يه بيلت آلنوب سويش طريقيله كيدلمك ايسته‌نيرسه مشكلاته اوغرانيلير . چونكه اورادن جده‌يه كيده‌جك واپوری كونلرجه وحتى بعضاً اون بش كون بكله‌مك لازم كلير . بو سببله طوغريدن طوغری‌يه بيلت آلنمايوب بيلتى اسكندريه‌يه قدر آلمق واورادن شمندوفرله سويشه كيدلمك لازمدر . چونكه سويشدن هر زمان جده‌يه واپورلر واردر . طوغريدن طوغری‌يه بيلت آلمش بولنان بر حاجى مطلقا بيلتنى آلديغى قومپانيه‌نك واپورينى بكله‌مكه مجبوردر . بوده هم وقت ضياعنى ، همده مصارف زائده‌يى موجبدر . حال بوكه طوغريدن طوغری‌يه جده‌يه قدر بيلت آلنمايوبده اسكندريه‌يه چيقلير واورادن تيموريوليله سويشه كيديليرسه اورادن ايلك حركت ايده‌جك واپورك آجنته‌سندن بر بيلت آلنوب وقت غائب ايتمكسزين سهولتله جده‌يه واصل اولنور .

اسكندريه طريقده برفائده دها واردر . بر كره بعض ذوات شريفه‌نك قبرلری زيارت اولنور ؛ برده مصر كبى بر معمورهٔ اسلاميه‌نك زيارت ومشاهده‌سيله تمتع اولنور .

اسكندريه‌ده بولنان باشليجه مقابر عاليه شو ذوات محترمه‌نكدر :

ذوالقرنين و دانيال عليهما السلامك و اصحاب كرامدن عبدالرزاق رضى‌الله عنه حضرتلرينك وسيد عبدالله المغربى وطريق شاذليه اعزه‌سندن ابوالعباس وكافيه صاحبى ابن حاجب حضرتلرينك مراقد شريفه‌لری .

مصر القاهره‌ده زيارتكاهلر

بونلردن باشقه (حسنين) جامع شريفنده شهيد كربلا (امام حسين رضى‌الله عنه حضرتلرينك رأس سعادتلری مدفون موقع حرمتدر .

صوكره صاحب مذهب ادريس الشافعى عليه رحمة‌البارى حضرتلرينك مرقد شريفى دخى اوراده‌در .

دها بو ذوات كرامدن ماعدا پك چوق مواقع ومراقد مباركه موجود اولوب جمله‌سنك زيارتلرندن معناً وروحاً استفاده واستفاضه اولنور .

ميقات

حجازه كيدن كيمسه‌لردن بحراً عزيمت ايله‌ينلر شاب دكزنده مدينهٔ منوره‌نك اسكله‌سى اولان ينبعدن صوكره (رابغ) طاغى حذاسنده احرامه كيررلر . قره‌دن كيدنلرده مكهٔ مكرمه ميقاتى حدودنده احرامه داخل اولورلر .

احرامه كيره‌جك اولانلر ممكن ايسه غسل ايدرلر ؛ اوندن صوكره قولتق وعورت يرلرينى تميزلرلر ؛ تراش اولورلر ؛ طرناقلرينى كسرلر . بوندن صوكره ايكى ركعت (سنة‌الاحرام) نمازينى ادا ايلرلر . ايلك ركعتده فاتحه‌دن صوكره (قل يا ايها الكافرون) سورهٔ جليله‌سى وايكنجى ركعتنده فاتحه‌دن صوكره (اخلاص شريف) قرائت اولنور . وصوكره البسه‌لر چيقاريلوب احرام كيليير .

كعبة اللهك طوافى — طواف كعبة الله

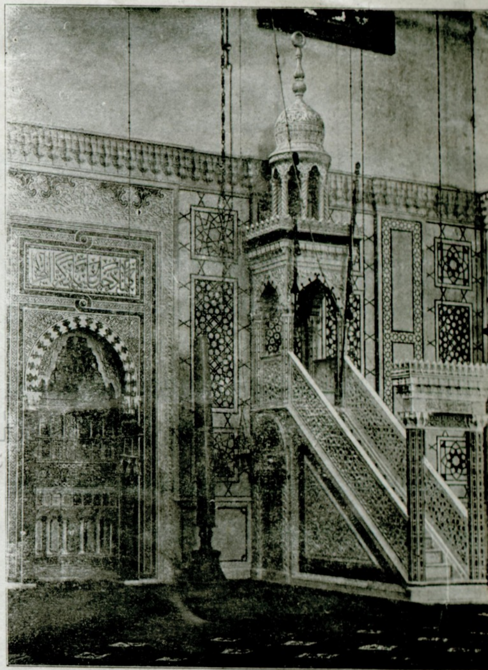
مكهٔ مكرمه‌ده حجاج ايرانيه — الحجاج الايرانيه فى مكة المكرمه

مكهٔ مكرمه‌ده حجاج — الحجاج فى مكة المكرمه

جبل عرفات وحجاج مسلمينك زيارتی — جبل العرفاة وزيارة الحجاج المسلمين

مدینهٔ منوره‌ده برمحراب — محراب اللطیف فی مدینة المنوره

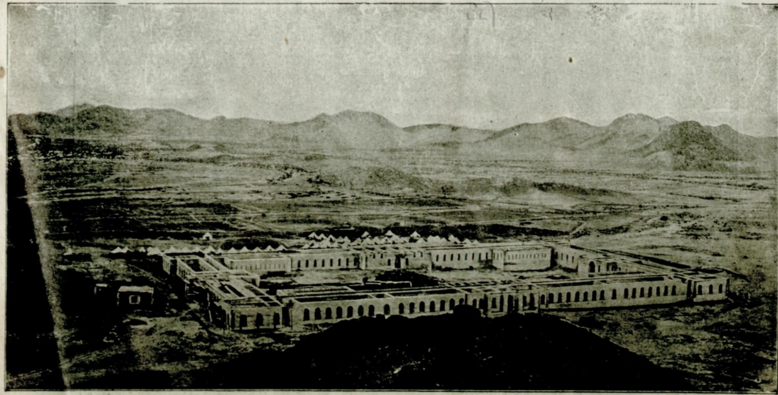
حجاج مسلمینك جده‌ده وابوردن خروجی — خروج الحجاج المسلمین من الباپور فی جده

جده‌ده حجاج قایقلری — زنابیق الحجاج فی جده

مكۀ مكرمه‌یه محمل شریفك مواصلتی — وصول محمل الشریف الی مكة المكرمه

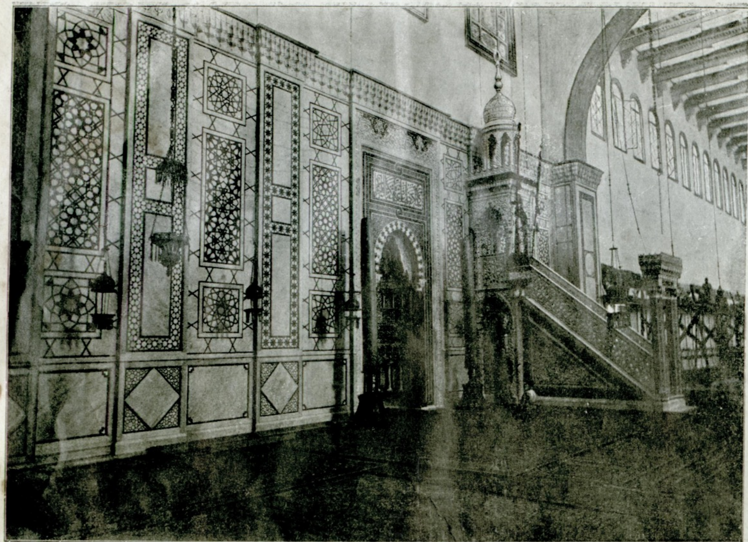

مكۀ مكرمه جوارنده مسافرخانه — « مسافرخانه » فی قرب مكة المكرمه

مكهٔ مكرمه‌ده دائرهٔ حكومت — دائرة الحكومة فى مكة المكرمه

شام شريفده محمل حاج — محمل الحجاج فى الشام

شام شريفده جامع امويه درونده محراب جهتی — محراب جامع الاموی

شام شريفده جامع امويه درونی — داخل جامع الاموی فی الشام

شام شریفده حضرت یحیی تربهٔ منیفه‌سی — مرقد سیدنا یحیی فی الشام

شام شریفده جامع امویه حولیسی — صحن جامع الاموی فی الشام

احرام ایکی پارچه بیاض حاولیدن عبارتدر . بونلره بورونیله‌رك (عمره) یه نیت اولنور. یالکز حج نیتیله احرامه کیرنلر بوکا نیت ایدرلر. اکر هم حج وهم عمره‌یه نیت اولنورسه لساناً هرایکیسنه نیت ایدلمك لازمدر. عربجه بیلمه‌ینلر ترکجه نیت ایدرلرسه افضلدر . چونکه عربجه‌نك معناسنی بیلمه‌یه‌رك یاکلش نیت ایتمك احتمالی واردر .

احرامده مباحلر

احراملی ایکن غسل ایتمك، کیرلرینی چیقارمقسزین صویه کیرمك، حمامده ییقانمق، البسه‌ییقامق، یوزوك وقلنج طاقمق ، ایپکسز قوشاق وکمرباغلامق، برشیئك کولکه‌سنده اوطورمق، شمسیه طوتمق قوقوسز، سورمه سورونمك ، دیش چیقارمق ، چیبان صیقمق ، قان آلدیرمق ، مسواکلنمك ، حجامتلاتمق ، یاره باغلامق ، یاغمورلق اورتونمك ، آیینه‌یه باقمق ، حیوان ذبح ایتمك ، یاصدیغه باش تویمق ، البسه بورونمك ، (جمجمه) دنیان پابوش ویانعلین کیمك ، یوزی اکسز پابوش کیمك ، قوپان طرناغی آییرمق ، قبل‌تویمایه‌جق وکهله تلف اولمایه‌جق صورنده قاشینمق ، بالق صیدایتمك ، احرامده اولمایان صیادلرك صیدایتدکاری شکاری تناول ایله‌مك وترك ملاینی ایتمك مباحدر .

بونلرك خارجنده اولان اعمال وافعالك جمله‌سی - کرك قصداً کرك اونودیله‌رق یاپلسون - جنایتدر وجزا لازم کلیر . شاید کهله اولدیریلیرسه اوچه قدر بهر کهله ایچون بر آدم طویورمق، اوچدن فضله اولورسه صدقهٔ فطر مقدارنده آقچه تصدق ایدلمك لازمدر سائر کوچك وسینك مثللو حیوانات اولدیریلیرسه برشی لازم کلمز .

حجی ویاعمره‌یی قبل لاکمل مجامعت ایدیلیرسه نسك حج وعمره فاسد اولور .

ارض حرمك اشجار ونباتاتنی قطع ایتمك دخی حرامدر. امام اعظم حضرتلرینه کوره بونلرك قیمتلرینی تصدق ایتمك لازمدر .

قادینلر دخی ارککلر کبی احرامه کیررلر ؛ یالکز یوزلرینه طوقونمامق اوزره بر پچه اورتمه‌لری وباشلرینی قپاتمه‌لری ، البسه کیمه‌لری جائزدر .

جده‌ده

جده‌ده مواصلت اولندیغی زمان هرحاجینك دلیل ایدینه‌جکی ذاتك جده‌یه وکیلی بولنور . اونك واسطه‌سیله بریره اینیلیر . غایت رطوبتلی وهواسی فنا اولدیغندن مناسبتسز یمك یمکدن احتراز ایدلمه‌لی ؛ پرهیز اولنمه‌لیدر . یالکز وجودی کافی درجه قوتلندیرمك ایچون ات صویله پیشیرلمش چوربه ایچمه‌لی واورانك میوه‌لرندن صاقنمه‌لیدر . هله بورك ، ات ، خرما کبی شیلری چوقجه یمکدن غایت صاقنمه‌لیدر . وجودجه بر آز راحتسزلق حس اولورسه درعقب طبیبه مراجعت اولنمه‌لیدر . جده‌ده برطاقم ذوات شریفه مدفوندر . ازجمله حضرت حوانك قبرلری واردر . صوکره لیلا ایله مجنون دخی اوراده مدفوندرلر.

بونلرك زیارتندن صوکره دوه تدارکنه باقمه‌لیدر . دوه وکیل واسطه‌سیله تدارك ایدیلیر . جده‌دن مکه‌یه قدر بهر دوه‌نك فیأتی قرق اللی غروشدر . دوه‌یه بینمزدن اول وکیلك خدمتنه مقابل کندیسنه برمجیدیه قدر برپاره ویرلمه‌سی ودوه‌یه بیندکدن صوکره کرك دوه ایچون وکرك دوه‌جی ایچون بش اون غروش صدقه نوعندن بخشش ویرلمه‌سی مناسبدر .

دوه مکهٔ مکرمه‌یه ایکی کیجه‌ده ومرکب برکیجه‌ده واصل اولور، اورالرك وکیللری غایت سرعتلی یورر . دوه ایله کیدیلیرسه ایکی حاجی بردوه‌نك ایکی طرفنه بینرلر .

دوه‌لرك کیجه یوله چیقماسی اوته‌دنبری معتاددر . کرك یولده وکرك اینوب بینرکن دقتلی طاورانمق لازمدر . یولده قوناق محلنده پلاو پیشیریلوب ینیر. هرحاجی پیشیردیکی پلاوك برقسمنی دوه‌جیسنه ویرملی واونكده قارنی طویورمه‌لیدر . بریره اینلدیکی واورادن حرکت ایدلدیکی صره‌لرده دعااوقومق وایکیشر رکعت نماز قیلمق سنتدر .

مکه‌ده

جده‌دن کلن قافله‌لری ، دلیل افندیلر شهرك خارجنده استقبال ایلرلر وکندی حاجیلری اولان ذاتلری اسملریله آرار بولورلر . چونکه کندینه جده‌دن خبر کوندرلمشدر . هردلیل حاجیسنی خانه‌سنه بوللار وحقنده حرمت کوستر .

آرتق مکه‌ده اقامت اثناسنده ایفا ایدیله‌جك مراسم ومناسك حج دلیل افندینك تعریفیله یاپیله‌جغندن بوراده ایضاحندن صرف نظر اولندی .

مدینهٔ منوره‌یه عزیمت ایدلدیکی صورتده اوراده دخی دلیل افندیلرك تعلیمیله حرکت اولور . مدینهٔ منوره‌دن عودت یا براً شمندوفرله ویاخود ینبع طریقیله بحراً در .

براً عودت ایدنلر قدس شریفی ده زیارت ایده‌بیلیرلر.

مدینهٔ منوره ایله مکهٔ مکرمه آره‌سنده بهر دوه‌نك کراسی (۳۸۰) غروشدر . مدینه‌دن ینبوعه ایسه (۱۸۰) غروشدر . بومقدارلر قومیسیون مخصوصجه قرارلاشدیرلمشدر .

فیأتی ٦٠ پاره‌در

